

3. Майстренко О. Реформування податкової системи України як спосіб вирішення податкових колізій / Олександр Майстренко // Право України. – 2006. – № 2. – С. 39-42.

4. Saez E., Gruber R. The Elasticity of Taxable Income: Evidence and Implications. – Journal of Public Economics, 2002, vol. 84, No 1; Souleles N. Consumer Response to the Reagan Tax Cuts. – Journal of Public Economics, 2002, vol. 85, No 2, p. 99-120.

5. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи», від 28.12.2014 № 71-VIII // Голос України. – 2014. – № 254.

6. Податковий Кодекс України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

7. Anders Aslund, Ukraine: What Went Wrong and How to Fix It // A. Aslund // Peterson Institute for International Economics. – 2015. – С. 47.

Долга Ю.І.

студентка,

Науковий керівник: Новак О.Д.

кандидат юридичних наук, асистент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПРИНЦИПУ ЗАКОННОСТІ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Тлумачення принципу законності в адміністративному процесі є предметом наукового інтересу провідних вчених-адміністративістів, що, перш за все, викликано євроінтеграційними процесами в нашій державі та необхідністю адаптації вітчизняного законодавства до європейських стандартів. Актуальність глибокого дослідження проблемних аспектів визначення законності як сукупності керівних ідей та методів у судочинстві обумовлена потребою гармонізації норм адміністративного процесуального права до права Європейського Союзу та здійснення правосуддя, керуючись пріоритетом прав і свобод людини та громадянина, що неможливо без застосування принципу законності.

Деякі аспекти інтерпретації та застосування принципу законності аналізувала низка вітчизняних науковців, а саме: В.Б. Авер'янов, О.М. Бандурка, Ю.П. Битяк, А.С. Васильєва, Е.Ф. Демський, С.В. Ківалов, Л.В. Коваль, В.К. Колпаков, Т.О. Коломоєць, Е.А. Кочерин, Р.Р. Кузьмін, Є.О. Мироненко, О.Ф. Скакун та інші.

На наш погляд, принцип законності в адміністративному судочинстві необхідно розглядати крізь призму системності принципів,

передбачених ст. 7 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України), як складну комплексну правову категорію. Доречним є посилання на наукову позицію Є.О. Мироненко, яка передбачає, що принципи адміністративного судочинства є його основою та характеризуються низкою ознак, зокрема, відіграють провідну роль у формуванні змісту адміністративного процесу; містять вимоги, що повинні враховуватися судом під час розгляду публічно-правового спору; комплексно застосовуються у судочинстві [3, с. 173]. Крім того, науковець зазначає, що принцип законності в адміністративному судочинстві визначається тим, що суд при вирішенні справ повинен правильно застосовувати норми матеріального права до конкретно визначених правовідносин, а також тим, що здійснення правосуддя неможливе без додержання норм адміністративного судочинства [4, с. 251].

Відповідно до ст. 9 КАС України суд при вирішенні справи керується принципом законності, згідно з яким:

1) суд вирішує справи відповідно до Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

2) суд застосовує інші нормативно-правові акти, прийняті відповідним органом на підставі, у межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України [8].

Згідно з Рішенням Конституційного Суду № 3-рп/2012 від 25.01.2012 офіційне тлумачення положення даної норми (п. 2 ч. 1 ст. 9 КАС України) в системному зв'язку з положеннями Конституції України, зокрема, частини другої статті 19 (Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України) треба розуміти так, що суди під час вирішення справ про соціальний захист громадян керуються, зокрема, принципом законності. Цей принцип передбачає застосування судами законів України, а також нормативно-правових актів відповідних органів державної влади, виданих на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, в тому числі нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, виданих у межах його компетенції [5]. На наш погляд, доцільно погодитися із окремою думкою судді Конституційного Суду України П.Б. Стецюка щодо вищенаведеного тлумачення, який вважає, що Суд таким тлумаченням спробував прирівняти Кабінет Міністрів України до статусу законодавчого органу, фактично зобов'язавши суди загальної юрисдикції при розгляді соціальних справ безпосередньо застосовувати положення підзаконних актів Уряду України, незважаючи на закони як такі [6]. Подібну позицію з цього питання займає і суддя Д.Д. Лилак, який в своїй окремій думці, зазначає, що 1) визначений законом зміст та

обсяг прав і свобод людини і громадянина не повинен змінюватися чи скасовуватися підзаконними правовими актами Кабінету Міністрів України, які мають видаватися виключно на підставі і на виконання тільки Конституції України, законів України та актів Президента України (ч. 3 ст. 113 Конституції України);

2) при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається їх звуження (ч. 3 ст. 22 Конституції України) [7].

Також у частинах 4-7 ст. 9 КАС України закріплено вимогу дотримання ієрархії нормативно-правових актів, примат міжнародного права та один з його провідних принципів *pacta sunt servanda*, можливість в окремих випадках застосування аналогії закону або права, звернення до Верховного Суду України з метою вирішення в подальшому цим органом питання про конституційність правового акта шляхом внесення подання до Конституційного Суду України [8].

На особливу увагу застосовує точку зору Р.Р. Кузьміна, який у своєму науковому дослідженні зазначає, що принцип верховенства права включає принцип законності. А принцип законності у власному розумінні цього поняття означає провідну роль закону в правовій системі [2, с. 8].

Вважаємо за необхідне погодитися з точкою зору В.М. Родіонова та В.І. Шлейнікова, які характеризують принцип законності як точне дотримання норм та правил, установлених законодавством. Водночас, у випадках, коли підзаконні акти є підставою для дій контролюючих осіб, але не відповідають положенням закону чи порушують його, повинні братися до уваги тільки в контексті розподілу відповідальності за допущені порушення [1, с. 20].

Отже, проаналізувавши різні наукові та законодавчий підходи до інтерпретації принципу законності в адміністративному судочинстві, можна стверджувати про багатоаспектність і складність досліджуваного принципу функціонування системи адміністративних судів. На нашу думку, принцип законності є найбільш важливим принципом адміністративного процесу, якому притаманні вимога неухильного дотримання та виконання законів.

Список використаних джерел:

1. Родионова В. М., Шлейников В. И. Финансовый контроль: Учебник. – М.: ИД ФБК – Пресс, 2002. – 320 с.

2. Кузьмін Р. Р. Принцип верховенства права чи законності (теоретичні аспекти) [Електронний ресурс] / Р. Р. Кузьмін, О. Х. Юлдашев // Європейські перспективи. – 2013. – № 7. – С. 5-10. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/evpe_2013_7_3.pdf

3. Мироненко Є. О. Поняття принципів адміністративного судочинства [Електронний ресурс] / Є. О. Мироненко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2013. –

№ 4. – С. 170-174. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvdduvs_2013_4_25.pdf

4. Мироненко Є. О. Принципи верховенства права та законності в адміністративному судочинстві України [Електронний ресурс] / Є. О. Мироненко // Форум права. – 2013. – № 4. – С. 248–252. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_4_43.pdf

5. Рішення Конституційного Суду у справі за конституційним поданням правління Пенсійного фонду України у справі за конституційним поданням правління Пенсійного фонду України щодо офіційного тлумачення положень статті 1, частин першої, другої, третьої статті 95, частини другої статті 96, пунктів 2, 3, 6 статті 116, частини другої статті 124, частини першої статті 129 Конституції України, пункту 5 частини першої статті 4 Бюджетного кодексу України, пункту 2 частини першої статті 9 Кодексу адміністративного судочинства України в системному зв'язку з окремими положеннями Конституції України (Справа № 1-11/2012): від 25.01.2012 р., № 3-рп/2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v003p710-12/paran63#n63>

6. Окрема думка судді Конституційного Суду України Стецюка П.Б. стосовно Рішення Конституційного Суду № 3-рп/2012; Окрема думка від 31.01.2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/nb03d710-12>

7. Окрема думка судді Конституційного Суду України Лилака Д.Д. стосовно Рішення Конституційного Суду № 3-рп/2012; Окрема думка від 31.01.2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/nc03d710-12>

8. Кодекс адміністративного судочинства // Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 06.07.2005 № 2747-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>

Короленко І.В.

студентка,

Науковий керівник: Бабич В.А.

кандидат юридичних наук, доцент,

Національний університет державної податкової служби України

МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗА АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Адміністративне право як комплексна галузь права, норми якої регулюють відносини переважно у сфері державного управління, особливу увагу звертає на застосування різних заходів адміністративного впливу до осіб, що вчинили правопорушення. Враховуючи доволі